

Ehdotus kalastuksen säätelystä Kemi-Ounasjoelle vaelluskalojen elämänkierron turvaamiseksi

Kemi-Ounasjoen kalastusjärjestelyt -hanke

Lapin ELY-keskus

9.9.2014

9.9.2014 / JK

Sisällysluettelo

1. Yleiset lähtökohdat.....	3
2. Kalastuksen säätelyn lähtökohdat.....	4
3. Suunnitelma-alueet, kalastusrajoitukset ja niiden voimaantulo.....	5
3.1. Kalastusrajoitukset terminaalialueella eli jokisuun merialueella ja joen alaosalla Isohaaran voimalaitokseen saakka.....	5
3.2. Kalastusrajoitukset Kemijoen patoaltailla	6
3.2.1. Kalastus virta-alueilla Kemijoen pääuomassa	6
3.2.2. Kemijoen pääuoman patoaltaita koskeva kalastus (ei koske virta-alueita)	7
3.2.3. Patoallaskohtaiset kalastusrajoitukset	7
Isohaaran patoallas.....	7
Taivalkosken patoallas.....	7
Ossauskosken padotusallas	8
Petäjaskosken patoallas I. Petäjäinen	8
Valajaskosken patoallas.....	8
3.2.4. Kalastus Kemijoen pääuoman ulkopuolisissa allaslaajentumissa	8
3.3. Ounasjoen kalastusrajoitukset	9
4. Kalastuksen valvonta.....	9
5. Muuta.....	9
6. Kalastuslain ja -asetuksen asettamat kalastusrajoitukset.....	10
LÄHTEET	11

KALASTUKSEN SÄÄTELY KEMI-OUNASJOELLA VAELLUSKALOJEN ELÄMÄNKIERRON TURVAAMISEKSI

1. Yleiset lähtökohdat

Vaelluskalakantojen palauttaminen entisiin kutujokiin edellyttää, että kaloilla on mahdollista vaeltaa lisääntymisalueilleen, valmistautua kutuun ja vaeltaa aikanaan poikasina joesta mereen.

Vaelluskalojen onnistunut palauttaminen Kemijoen vesistöön edellyttää useiden eri tahojen kalastuksen säätelytoimien yhdensuuntaistamista merialueella, jokisuussa, rakennetussa Kemijoen alaosassa sekä rakentamattomassa Ounasjoessa.

Vaelluskalakantojen kotiuttamiseen tähtäävien tuki- ja säätelytoimien suunnittelussa tulee erityisesti huomioida ne elinkierron vaiheet, joissa kuolleisuus on suurta. Tutkimusten mukaan Kemijokisuun yhtenäislupa-alueella Isohaaran voimalaitospadoilta Martinkarin nokkaan kalastetaan 98% lohista verkoilla ja loput uistelemalla. Verkkokalastuksen on todettu aiheuttavan merkittävää kalastuskuolleisuutta ylisiirretyille lohille Kemijoen patoaltaiden voimalaitosten alakanavissa ja patojen yläpuolisilla alueilla. Yli 80% ylisiirretyistä kalastetuista lohista on saatu muutamien satojen metrien etäisyydeltä padoista.

Smolttien alasvaellusvaiheessa kalanpoikasten kuolevuutta aiheuttaa mahdollisesti eniten niihin kohdistuva predaatio. Predaation vaikutusta tulee pyrkiä vähentämään ohjaamalla ja suosimalla haukeen ja mateeseen kohdistuvaa kalastusta, erityisesti rysä- ja katiskakalastusta. Tästä syystä Kemijoen pääuoman ulkopuolisissa allaslaajentumissa, jotka ovat potentiaalisia hauen poikastuotantoalueita, on lähtökohtaisesti kaikenlainen kalastuslakiin- ja asetukseen perustuva kalastus sallittu. Vuonna 2015 Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos käynnistää tutkimuksen, jossa selvitetään tarkemmin mm smolttien alasvaelluskuolevuutta aiheuttavia syitä.

Viehekalastuksen vaikutus ylisiirretyn ja jatkossa nousevan aikuisen lohen kuolleisuuteen on todennäköisesti marginaalinen, mutta huomioitava ja seurantaa vaativa asia. Nykytiedon valossa kriittiset alueet ovat patojen tuntumassa ja virta-alueilla.

Lohikantaa on hoidettu kymmeniä vuosia velvoiteistutuksin, joista peräisin olevat kalat on tarkoitettu kalastettavaksi terminaalialueella. Koska lähitulevaisuuden tavoitteeksi on asetettu lohen luonnonkierron palauttaminen kalateiden avulla, tulee terminaalikalastuksen periaatetta tarkastella uudelleen ja muuttaa lähtökohdiltaan merellisen vaelluskalan luonnonkiertoa tukevaksi. Vaikka rajoitukset tulevat muuttamaan nykyistä kalastuskäytäntöä, samalla ne myös avaavat uusia mahdollisuuksia vaelluskalakantojen hyödyntämisessä.

2. Kalastuksen säätelyn lähtökohdat

Kalastuksen säätelyn kohdistamisessa kalojen elinkierron eri vaiheisiin suunnittelualueella käytettiin ”Kemi-Ounasjoen kalastusjärjestelyt” – hankkeen loppuraportin (28.2.2011) tietoja, saalistilastoja sekä haastattelutietoja, ja oheista Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen laatimassa työraportissa esitettyjä populaatiomallinnuksen periaatteita. (Lohikannan palauttaminen Kemijokeen – mallinnustyökalu tuki- ja säätelytoimien biologiseen arviointiin. Työraportti 20.2.2012).

Kalastusjärjestelyjen lähtökohta perustuu seuraaviin em raportissa mainittuihin oletuksiin:

- Kaikki poikaset vaeltavat mereen 3-vuotiaana (14-16 cm:n pituisina).
- Merivaellus kestää kaikilla lohilla kaksi vuotta.
- Kudulle nousevista lohista puolet on naaraita.
- Naaraiden paino on 6 kg.
- Kuuden kilon naaraslohi tuottaa 8367 mätimunaa (Määttä 2000).
- Kukin lohi kutee vain kerran.

Taulukko 1. Lohen populaatiomallissa käytetyt kuolevuusparametrit. Tummennetulla esitetään ne kuolevuudet, joita säädettiin eri skenaarioissa. * kirjallinen tiedonanto

Elinvaihe/kuolevuus	Kuolevuusjakauma-% (min; moodi; max)	Viite
Mätimunasta vaelluspoikaseksi	98,7 (ei jakaumaa)	ICES 2010 ja Romakkaniemi 2011*
1-v. jokipoikasistukkaasta vaelluspoikaseksi	84,0 (ei jakaumaa)	Romakkaniemi 2008
Smolttivaellus Ounasjoen luonnonuomassa	2,0; 5,0; 10,0	Laine ym. 2002
Smolttivaellus patoaltaissa	30,0; 50,0; 80,0	Annala 2008
Post-smolttivaihe	83,2; 91,8; 96,3	ICES 2010 ja Romakkaniemi 2011*
Luonnollinen kuolleisuus Itämeressä	7,0; 15,0; 24,0	ICES 2010 ja Romakkaniemi 2011*
Avomerikalastuskuolevuus Itämeressä	30,0; 40,0; 50,0	ICES 2010 ja Romakkaniemi 2011*
Hyljepredaatio nousuvaelluksen aikana	5,7; 13,2; 20,8	ICES 2010 ja Romakkaniemi 2011*
Rannikkokalastus nousuvaelluksen aikana	17,8; 24,6; 31,8	ICES 2010 ja Romakkaniemi 2011*
Jokisuukalastus nousuvaelluksen aikana	30,0; 36,0; 45,0	Fiskeriverket ja RKTl 2011
Kalatietappiot	23,0; 31,0; 41,0	Laine 2011* ja Haines 1992
Jokikalastus	8,0; 10,0; 13,0	

Tässä suunnitelmassa keskitytään tarkastelemaan kalastusjärjestelyjen avulla tehtäviä säätelytoimia Kemi- ja Ounasjoen alueella sekä Kemijokisuon ns terminaalialueella. Lähtökohtaisesti tavoite on sovittaa muu kalastus siten, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa lohen kutu- ja alasvaelluksille. Muun kalastuksen sallimisessa tulee ensisijaisesti suosia hauen ja mateen kalastusta alas vaeltaviin smoltteihin kohdistuvan predation vähentämiseksi. Nykyiseen kalastuskäytäntöön tulevat voimakkaimmat muutokset kohdistumaan verkkokalastuksen rajoittamiseen.

Patoallaskohtaisia kalastusrajoituksia ei ole Valajaisen padon yläpuolista aluetta lukuun ottamatta tarkoituksenmukaista asettaa niin kauan, kuin lohi ei niissä kutuvaelluksen yhteydessä esiinny tai jos niissä ei ole vaellusmahdollisuutta ja kutualueita. Vaikka verkkokalastus on lohen merkittävin kalastuskuolevuutta aiheuttava tekijä, on hauen, mateen ja kuhan säännelty verkkokalastus

tarkoituksenmukaista sallia silloin ja siellä, missä lohen todennäköisyys joutua pyydykseen on nykytiedon valossa pieni.

Vuoden 2019 keväästä alkaen on syytä säädellä kalastusta niin, että alas vaeltavilla smolteilla on kalastuksen suhteen mahdollisimman esteetön pääsy alavirtaan ja mereen. Poikanen vaeltaa alas 14 – 16 cm:n pituisena alkukesästä veden lämpötilan ollessa noin 10° C.

Ajallisesti säätely toteutetaan vaiheittain seuraavasti

- a) Kalastussääntö vaelluskalakantojen elvyttämisvaiheessa
Vaelluskalojen ylisiirtovaiheessa siirretyn lohen suojelu (yli)kalastukselta sekä lohenpoikasen selviytyminen smoltivaiheeseen joessa ja alasvaelluksen yhteydessä
- kalastusjärjestelyt vaelluskalojen ylisiirtojen aikana
 - säätely suunnitelman eri osa-alueilla
 - säätelyn voimaantulo:
 - suosituksina vuosina 2014 – 2015
 - suositusten muuttaminen alueittain säännöksi alkaen vuodesta 2016.
- b) Kalastussääntö kalateiden valmistuttua
- säätely voimassa koko alueella

3. Suunnitelma-alueet, kalastusrajoitukset ja niiden voimaantulo

Kalastussääntömallin suunnitelma-alue kattaa seuraavat osa-alueet:

- 1.) Kemijokisuun terminaali-alue
- 2.) Kemijoen patoaltaat välillä Isohaara – Petäjäinen
- 3.) Kemijoki välillä Valajainen-Vanttaus
- 4.) Ounasjoki

Valajas-Vanttaus-Ounasjoki on alue (osa-alueet 3. – 4.), jossa radiotelemetriaseurannan mukaan siirretyt lohet aktiivisesti liikkuvat. Tätä aluetta tulee tarkastella yhtenä kokonaisuutena.

3.1. Kalastusrajoitukset terminaali-alueella eli jokisuun merialueella ja joen alaosalla Isohaaran voimalaitokseen saakka.

Kalastusjärjestelyt tulee pyrkiä sovittamaan siten, että lohen ja meritaimenen vaellus nykyisestään helpottuu ja tahaton alamittaisiin kohdistuva kalastuskuolleisuus vähentyy. Toisaalta tulee samanaikaisesti voida hyödyntää terminaali-alueelle tuleva vaellussiika ensisijaisesti ammattikalastuksen kautta ja lähtökohtaisesti jokisuualueen ulkopuolella.

Rajoitukset

- Kaikenlainen kalastus on kielletty koko vuoden Isohaaran voimalaitospadosta 200 m alavirtaan. Muu kuin viehekalastus rannalta on kielletty Perämerentien siltaan saakka.
 - Terminaalialueen verkkokalastuskieltoalue
Verkkokalastus on kielletty Isohaaran padosta merialueen rajaan saakka (Ahvenpankki - Paskon lounaiskärki - Hietaniemen lounaiskärki- Vähä Kuivanuoron eli Vähämaan kautta kulkeva linja).
- Perinteisesti syys-lokakuulle ajoittuvaa Isohaaran padon ja sillan välisellä alueella tapahtuvaa kalanviljelyn tarpeista lähtevää mädinhankintakalastusta tulee muuttaa ja rajata seuraavasti:
- Kalastus toteutetaan 15.9. - 25.10. välisenä aikana kalatalousviranomaisen myöntämällä määräaikaisella poikkeusluvalla. Kaikki lohet ja taimenet on vapautettava.

Rajoitusten voimaantulo vuonna 2016.

TOTEUTTAVAT
AMMATTIKALASTAJAT

3.2. Kalastusrajoitukset Kemijoen patoaltailla

Suunnitelma-alueeseen kuuluvat Kemijoen kuusi voimalaitospatoa ovat järjestyksessä alavirralla ylävirtaan mentäessä seuraavat:

Isohaara, Taivalkoski, Ossauskoski, Petäjaskoski, Valajaskoski sekä Ounasjokisuun yläpuolinen Vanttauskoski.

Suunnitelma-alue patoaltailla muodostuu kolmesta luonteeltaan erilaisesta alueesta: selkeät virta-alueet pääuomassa, järvimäiset alueet pääuomassa sekä pääuoman ulkopuoliset laajentumat.

Patoaltaiden kalastusrajoitukset ja alueet, joissa kalastusta ei ole tarpeen rajoittaa, on merkitty liitekarttoihin.

3.2.1. Kalastus virta-alueilla Kemijoen pääuomassa

Viehekalastus on sallittu lukuun ottamatta karttaan merkittyjä voimalaitospatojen ylä- ja alapuolisia kalastuskieltoalueita seuraavin rajoituksin:

- Vapakalastus on sallittu rannalta.
- venekalastuksessa vapojen sallittu enimmäismäärä on 3 kpl.
- saaliskiintiö 1 lohi/vrk/kalastaja
- lohien kalastus on sallittu 16.6.-9.9. välisenä aikana viikonloppuisin alkaen perjantaina klo 18.00 ja päättyen sunnuntaina klo 18.00.
- kaikkina muina aikoina saadut lohet on vapautettava

Verkkokalastus on kielletty

Virta-alueet on määritelty patoallaskohtaisesti ja merkitty karttoihin.

Rajoitusten voimaantulo on määritelty patoallaskohtaisesti kohdassa 3.2.3.

3.2.2. Kemijoen pääuoman patoaltaita koskeva kalastus (ei koske virta-alueita)

Viehekalastus on sallittu lukuun ottamatta karttaan merkittyjä voimalaitospatojen ylä- ja alapuolisia kalastuskieltoalueita seuraavasti:

- lohen kalastus on sallittu 16.6.-9.9. välisenä aikana viikonloppuisin alkaen perjantaina klo 18.00 ja päättyen sunnuntaina klo 18.00.
- saaliskiintiö 1 lohi/vrk/kalastaja
- kaikkina muina viikonpäivinä ajalla 16.6.-9.9. saadut lohet on vapautettava

Verkkokalastus sallittu koko vuoden seuraavin rajoituksin

- kalastus sallittu ajalla 16.6. – 31.10.
- verkon lanka yksisäikeinen, langan vahvuus enintään 0,17 mm
- samassa paulassa saa olla pauloitettuna vain yksi liina
- verkon pituus enintään 60 m.
- verkkojen välinen etäisyys vähintään 60 m
- pyyntiin asettaminen niin, ettei verkko muodosta pussia tai pesää.
- Johdeverkkojen käyttö on kielletty
- voimalaitosten ylä- ja alapuolisilla karttaan merkityillä alueilla on kalastus kielletty.
- kaikkina muina viikonpäivinä ajalla 16.6.-9.9. saadut lohet on vapautettava

- 1.11.- 15.6. kalastus on sallittua ilman saalisrajoituksia ja verkkoja koskevia laadullisia rajoituksia.

Rajoitusten voimaantulo on määritelty patoallaskohtaisesti kohdassa 3.2.3.

3.2.3. Patoallaskohtaiset kalastusrajoitukset

Isohaaran patoallas

- Kaikenlainen kalastus on kielletty 200 m Isohaaran voimalaitospadosta ylävirtaan.
- Kaikenlainen kalastus on kielletty Taivalkosken voimalaitospadosta alavirtaan joen ylittävään ensimmäiseen voimalaitoslinjaan saakka.
- Verkkokalastus on kielletty Taivalkosken voimalaitospadosta alavirtaan joen ylittävään toiseen voimalaitoslinjaan saakka.

Rajoitusten voimaantulo vuonna 2016.

Taivalkosken patoallas

- Kaikenlainen kalastus on kielletty 200 m Taivalkosken voimalaitospadosta ylävirtaan.
- Kaikenlainen kalastus on kielletty Ossauskosken padosta alavirtaan voimalaitoskanavan ylittävään voimalinjaan saakka.
- Verkkokalastus on kielletty välillä Ossauskosken voimalaitospato – Tervolan silta.

Rajoitusten voimaantulo kalateiden valmistuttua.

Ossauskosken padotusallas

- Kaikenlainen kalastus on kielletty 200 m Ossauskosken voimalaitospadosta ylävirtaan
- Kaikenlainen kalastus on kielletty Petäjaskosken voimalaitoksen alakanavassa eli Jaatilanputaassa välillä pato – Kemijoki.

Rajoitusten voimaantulo kalateiden valmistuttua.

Petäjaskosken patoallas I. Petäjäinen

- Kaikenlainen kalastus on kielletty 200 m Petäjaskosken voimalaitospadosta ylävirtaan.
- Kaikenlainen kalastus on kielletty Valajaskosken voimalaitospadosta alavirtaan Tuomiojan suuhun saakka.
- Verkkokalastus on kielletty välillä Valajaisen voimalaitospato – Ternu, Jompionniemen ja Hoikkasaaren pohjoiskärjen kautta kulkevan linjan yläpuolella.

Rajoitusten voimaantulo kalateiden valmistuttua.

Valajaskosken patoallas

- Kaikenlainen kalastus on kielletty Valajaskosken voimalaitospadosta ylävirtaan, jossa ylärajana on altaan ylittävä voimalinja.
- Kaikenlainen kalastus on kielletty 650 m Vanttauskosken voimalaitospadosta alavirtaan.
- Verkkokalastus on kielletty Vanttauskosken voimalaitospadosta alavirtaan Raudanjokisuun alapuolella olevaan Kemijoen ylittävään voimalaitoslinjaan saakka.
- verkon lanka yksisäikeinen, langan vahvuus enintään 0,17 mm
- verkon pituus enintään 60 m.
- verkkojen välinen etäisyys vähintään 60 m
- pyyntiin asettaminen niin, ettei verkko muodosta pussia tai pesää.
- Johdeverkkojen käyttö on kielletty
- kalastusaika 1.11.- 15.6.

Rajoitukset toteutetaan suosituksina vuosina 2014 – 2015, ja sääntönä alkaen vuodesta 2016.

3.2.4. Kalastus Kemijoen pääuoman ulkopuolisissa allaslaajentumissa

Kemijoen pääuoman ulkopuolisissa allaslaajentumissa ja vesistöissä on lähtökohtaisesti kaikenlainen kalastuslakiin- ja asetukseen perustuva kalastus sallittu. Näitä alueita ovat mm Illinallas, Suharinlampi, Niskanperän laajentumat ym) Laajentumat ovat potentiaalisia hauen poikastuotantoalueita ja näille alueille tulee rajoittamisen sijaan ohjata kaikenlaista erityisesti petokaloihin kohdistuvaa kalastusta.

Alueet on merkitty liitekarttoihin.

3.3. Ounasjoen kalastusrajoitukset

- Verkkokalastuskielto alkaa 1.7. tai kun ylisiirrot alkavat. Kielto päättyy 30.11.
- Kulkuverkkokalastus, patokalastus sekä kulteen, inan, nuotan tai muun vastaavan lohenkalastukseen soveltuvan saartopyydyksen käyttö on kielletty.
- Punttikalastuksessa (spinfluga) saa käyttää vain yhtä yksihaaraisella koukulla varustettua viehettä.
- isorysäkalastus on kielletty.

Rajoitukset toteutetaan suosituksina vuosina 2014 – 2015 ja sääntönä alkaen vuodesta 2016.

4. Kalastuksen valvonta

Uusien tiukentuvien kalastusrajoitusten tullessa voimaan myös kalastuksen ja rajoitusten valvontaan tulee kiinnittää huomiota ja ammattitaitoista valvontaa tulee lisätä erityisesti lohen kannalta kriittisiin alueisiin ja aikoihin. Salakalastuksen ja laittoman kalastuksen valvonta vaatii ammattitaitoa ja keskittymistä ns normaalin kalastuksen kannalta epätavallisiin aikoihin. Valvonnan näkyvyyden vuoksi kalastusalueiden ja osakaskuntien valvontaa tulee myös lisätä. Valvonnan lisäämistä tukee myös RKT:n työraportissa oleva maininta, jonka mukaan jokikalastuskuolevuus on arvioitu tilanteessa, jossa valvonta on hoidettu hyvin ja lohta koskevat kalastusrajoitukset ovat tiukkoja.

Kalastuksen valvonta on myös haastattelutietojen perusteella todettu puutteelliseksi. Erityisen ongelmallista on ollut terminaali-alueella tapahtuva laiton kalastus ja rokastus, joista viimeksi mainittuun on puututtu rakentamalla alueelle toiminnan estävät aidat. Terminaali-alueella siian mädin hankintaan liittyvällä poikkeusluvan turvin tapahtuvalla kalastuksella on pitkät perinteet ja sen negatiivisena ilmiönä on saaliiksi jäävät meritaimenet ja alamittaiset taimenet. Käytännön muuttaminen enemmän ammattimaisemmaksi ja läpinäkyvämmäksi vähentää meritaimenen kalastuskuolevuutta.

5. Muuta

Lohien käyttäytymistä alueella on vaikea arvioida etukäteen. Kaikki tieto mitä kalojen vaelluksista, kalastuskuolevuudesta ja muista mahdollisista kalojen menestymiseen vaikuttavista tekijöistä saadaan, on arvokasta. Kannattaa harkita, onko hankkeen alkuvaiheessa tarkoituksenmukaista rajoittaa lohenkalastusta patoaltaissa ja Ounasjoella laajemmin, kuin mitä laissa ja asetuksessa on säädetty. Ylisiirrettyjen lohien ja myöhemmin myös kalateitä nousevien lohien käyttäytymistä ja kalastuskuolevuutta patoallasalueella ja Ounasjoella tulee seurata. Tieto kalojen vaelluskäyttäytymisestä auttaa jatkossa tarkemmin arvioimaan kalastusjärjestelytarpeita aluekohtaisesti ja kohdistamaan säätelytoimia kriittisiin kohtiin oikein ja ilman, että muuta kalastusta jouduttaisiin tarpeettomasti rajoittamaan. Laajat kalastusrajoitukset, jotka perustuvat muiden lohijokien antamiin esimerkkeihin kalastuksen säätelystä, esim viikkorauhoitukset ja muut ajalliset kalastuskiellot, eivät ilman tutkittua tietoa välttämättä toimi kuten olisi oletettu. Toisaalta on myös hyvä etukäteen arvioida, olisiko rajoitettu lohen viehekalastus sallittua kahtena päivänä, esim viikonloppuna ja viitenä päivänä viikossa lohen kalastus olisi kielletty.

Kalojen käyttäytymistä ja kalastuskuolleisuutta koskevan tiedon saamiseksi olisi lohen kalastus ja sen saaminen saaliiksi esitettyjen rauhoitusalueiden ulkopuolisilla alueilla jossakin määrin hyväksyttävä ja sallittava. Rajoitusten jälkeen jäävän sallitun kalastuksen loheen kohdistuvaa kuolleisuutta voi

vähentää määrittämällä saaliskiintiö niin, että vuorokaudessa saa ottaa vain yhden lohen. Säännön tulee koskea kaikkea kalastusta, mukaan lukien ns. pyydystä ja päästä –kalastusta.

6. Kalastuslain ja -asetuksen asettamat kalastusrajoitukset

5 LUKU

Kalan kulun ja kalakannan turvaaminen

23 §

Kalastusta harjoitettaessa on vältettävä toimenpiteitä, jotka estävät kalan pääsyn toisen vesialueelle taikka rauhoituspiiriin tai muualle, missä pyynti kalakannan turvaamiseksi on rajoitettu, taikka vaikeuttavat vaelluskalan liikkumista vesistössä tai kalakannan hoitoa. 24 § (22.12.2009/1462)

Joessa sekä vesilain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettussa salmessa tai kapeikossa on pidettävä valtavyöly auki kalan kulkua varten niin kuin vesilaissa säädetään. (27.5.2011/600)

26 §

Kalatiessä sekä sadan metrin matkalla sen tai kalan kulun turvaamiseksi rakennetun muun laitteen ylä- ja alapuolella on kaikenlainen kalastus kielletty.

Kalastusta ei saa harjoittaa voima- ja muuhun laitokseen vettä johtavassa kanavassa eikä sadan metrin matkalla vesistön poikki rakennetun padon alapuolella. Kalastusalue voi, milloin kalakannan turvaaminen sitä edellyttää, kieltää kalastuksen padon alapuolella pitemmältäkin kuin sadan metrin matkalla samoin kuin patoaltaassa padon yläpuolella sekä tekojärvessä ja muussa tekoaltaassa. (22.12.1993/1355)

Kalastuslaki antaa mahdollisuuden säätää seuraavista lähtökohdista

KL 6 luku 29 §:

Kalastusta harjoitettaessa on vältettävä sellaisten pyydysten, laitteiden tai kalastustapojen käyttämistä, jotka tarpeettomasti vahingoittavat tai tuhoavat kaloja taikka vaarantavat kalakannan säilymistä vesistössä.

KL 36 § (25.3.2011/270):

Säädettyä vähimmäismittaa pienempi kala tai rapu on välittömästi laskettava takaisin veteen elävänä tai kuolleena. Täysimittainen kala tai rapu on laskettava takaisin veteen elävänä tai kuolleena, jos se on pyydetty:

- 1) rauhoitusaikana;
- 2) kielletyllä pyydyksellä; tai
- 3) kielletyllä kalastustavalla.

Kalastusasetus 17 §

Seuraavat kalat ovat rauhoitettuja ja niiden pyynti on kielletty jäljempänä mainittuina aikoina:

1) merilohi, järvilohi, meritaimen, järvitaimen ja purotaimen joessa ja purossa sekä siika mereen laskevassa joessa ja purossa syys-, loka- ja marraskuun ajan, kuitenkin siten, että niiden pyynti vavalla ja uistelemalla sekä lipolla on näissäkin vesissä sallittu syyskuun kymmenenä ensimmäisenä päivänä ja marraskuun 15 päivän jälkeen; (19.6.2013/451)

LÄHTEET

Lapin ELY-keskus, loppuraportti 28.2.2011: ”Kemi-Ounasjoen kalastusjärjestelyt” – hanke.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, työraportti 20.2.2012: Lohikannan palauttaminen Kemijokeen – mallinnustyökalu tuki- ja säätelytoimien biologiseen arviointiin

Henkilöhaastattelut ajalla 1.4.-31.7.2014

- Aki Mäki-Petäys, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
- Jyrki Autti, Kemijoki Oy
- Petter Nissen, Suomen vapaa-ajankalastajien keskusliitto
- Markku Vierelä; Kemi-Ounasjoki –hanke, projektipäällikkö 20xx- 20xx
- Ala-Kemijoen ja Keski-Kemijoen hallituksen jäsenet